

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7. Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 6'—
» Nemčijo . . . » 7-50
» ostalo inozemstvo . . » 9'—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej. Posamezna številka velja 16 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave ter za oglase med besedilom po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravištvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvu lista »Mir« v Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštnohranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVII.

Celovec, 24. maja 1918.

Št. 21.

Slavnosti v Pragi.

Praga, 19. majnika 1918.

V dneh od 14. do 18. majnika so se vršile v „zlati Pragi“, glavnem mestu češke dežele in kulturnem središču češkega naroda, velike slavnosti. Češki narod je obhajal 50 letnico češkega narodnega gledališča v Pragi. Narodno gledališče v Pragi je bilo za Čeha velikega narodnega in kulturnega pomena. V najtežjih dneh je bilo narodno gledališče Čehom edini hram, kjer so se boderili k žilavemu odporu in kjer so veliki češki umetniki, kakor glasbenik Smetana, s proroškimi umotvori dvigali svojemu narodu pogum in mu ohranili nezlomljeno zaupanje v veliko bodočnost češkega naroda. Ko je bilo zgrajeno gledališče pogorelo, so Čehi že v šestih tednih zbrali za novo gledališče kar 1 milijon. 50 letnico so Čehi te dni obhajali kar najslavesneje in na jubilejno slavnost prihitelim slovanskim gostom pokazali vso svojo veliko kulturno silo in gospodarsko moč. Po vsem, kar smo te dni videli in doživeli v prelepi Pragi, moramo priznati: Čehi so izmed vseh avstrijskih narodov najkulturnejši, najbolj izobražen narod.

Prihod Jugoslovanov.

Jubilejnih slavnosti v Pragi so se udeležili zastopniki vseh avstrijskih slovanskih narodov razen Rusinov in Italijani iz Tridenta. Zastopani so bili celo lužiški Srbi iz Nemčije. Jugoslovanov je bilo kakih 300, med njimi 120 Slovencev in Slovenk. Jugoslovani smo se pripeljali v Prago v sredo 15. majnika ponoči ob pol 11. uri. Na vseh postajah nas je pozdravljala češki narod, zbran v velikih množicah, tako prisrčno in tako navdušeno, da smo bili ginjeni. Župani so nas na postajah, kjer je brzovlak obstajal, pozdravljali z nagovori, žene in dekleta so povsod prinesle cvetlice; množice so nas pozdravljale z nepopisno ganljivim navdušenjem, s prepevanjem pesmi „Kje domov moj“, „Hej Slovani“ in „Lepa naša domovina“. Več tisoč ljudstva se je zbralo na postaji Tabor. V Pragi pa nas je kljub pozni noči nepregledna množica sprejela tako prisrčno, kakor znajo to samo Čehi. Med neprestanim vzklikanjem

in prepevanjem narodnih budnic nas je množica spremljala od kolodvora do velikega in najmodernejšega hotela „pri Zlati husi“, kjer so nam bila določena stanovanja. Praga je bila v zastavah.

Slavnost v Pantheonu.

V četrtek ob 11. uri se je vršilo v Pantheonu, veliki dvorani narodnega muzeja, slavnostno zborovanje, ki so se ga udeležili gostje in najodličnejši zastopniki češkega naroda. Na „Vaclavskem naměstju“ pred muzejem, kateri je eden najlepših in največjih trgov na svetu, je pa bilo zbranih na deset in deset tisočev naroda, dekleta v narodnih nošah so delala gostom špalir. Isti prizori! Nepopisno prisrčen sprejem gostov.

Kljub temu, da je zborovanje trajalo kake tri ure, je vsa ta množica čakala na goste.

Točno ob 11. uri je prišel v dvorano dr. Kramar, ki so ga mladenči v narodnih nošah dvignili na rame in nesli na govorniški oder. Slavnostne govore so imeli najodličnejši češki možje, politiki in učenjaki, pozdravne govore so govorili zastopniki vseh narodnosti; v imenu Slovencev ljubljanski župan dr. Tavčar.

Zvečer se je na čast slovanskim gostom v Narodnem gledališču igrala Smetanova opera „Libuše“, katere glavno vlogo je igrala svetovna umetnica, Čehinja Ema Destinnova.

Skupno zborovanje.

V petek se je vršilo skupno zborovanje v prekrasem reprezentančnem domu mesta Praga. Govorili so zastopniki vseh navzočih narodov in strank, razen čeških govornikov Poljaki, Slovaki, Hrvatje, avstrijski Srbi, Slovenci in Italijan dr. Conci. Bil je to pravi parlament avstrijskih Slovanov v času, ko so se vrata državne zbornice na Dunaju zastopnikom avstrijskih narodov v najresnejšem in najhujšem času zaprla in se je tako narodom odvzela možnost, izražati po svojih poslancih svoje zahteve in želje. Prostor v listu je preozko odmerjen, da bi mogel obširneje poročati o poteku tega zborovanja. Navajam le izvajanja urednika Smodeja, zastopnika koroških Slovencev:

Borba za slovenski Korotan je borba za vse! Koroška je zibel slovenstva, kjer smo pred 500 leti še ustoličevali svoje kneze (vojvode) v slovenskem jeziku. Ravnotam je zamrl slovenski glas. Z združenimi močmi skrbimo, da ta usoda ne zadene ostalega dela koroških Slovencev in za njimi drugih Jugoslovanov. Kakor branimo koroški Slovenci severno mejo in z nami vred Slovenci iz Štajerske, Kranjske Goriške in Primorske, tako slovesno izjavljam, da se bomo koroški Slovenci ramo ob ramo z njimi borili proti vsem neopravičenim aspiracijam tudi na vseh drugih frontah.

Vsem Slovanom, kateri so po svojih odličnih možeh tukaj zastopani, kličem v imenu 120.000 koroških Slovencev s Petrom Zrinjskim: Ne viruj Nimcu kao zimsku (zimskemu) suncu! Le v lastni moči, značajnosti in vzajemnosti vseh je vseh rešitev!

Izvajanjem koroškega zastopnika so navzoči z velikanskim aplavzom in navdušenjem sledili in govorniku vsestransko izražali simpatije koroškim Slovincem. Tudi predsednik shoda, dr. Kramar, se je ob sklepu zborovanja s toplimi besedami spominjal koroških Slovencev, ki žive na najbolj ogroženi točki.

Zvečer je bil v velikanski Smetanovi dvorani slavnostni večer na čast slovanskih gostov. Imeli smo zopet priložnost občudovati visoko razvito glasbeno umetnost med Čehi. Po slavnosti so se vršili zopet govori. Goste je pozdravil praški župan dr. Groš.

Podlistek.

Kako je Kotik zboljševal svet.

Angleško spisal Rudyard Kipling. [1]

To, kar vam hočem zdaj pripovedovati, pripetilo se je pred nekoliko leti v Novem stanu, visoko na severu, na vzhodnem bregu malega otoka Sv. Pavel, daleč, daleč na morju. Čudna pripovedka je to, vendar pa je resnična, resnična do zadnje besedice. Način pa in pot, po kateri sem jo zvedel, je skoro bolj čudna kot povest sama. Zgodilo se je namreč to tako-le: Vozil sem se nekoč na severu po razburkanem morju — silni valovi so metali našo ladjico semtertja in so hoteli pogrezniti v svoje globočine. Ssss! so pridrevli valovi čez krov, in ko sem se stresaval — bil sem namreč popolnoma moker — zagledal sem na jamboru malega ptička, ki ga je vihar tja pripodil in ki je klavrno čivkal. Prijel sem ga nalahno z roko in ga nesel v kajuto. Bil je tako lačen in zmrzel! Ko pa je pozobal par drobtinic ter se ogrel, tu — pomislite si moje začudenje — je začel . . . govoriti! Bil je Limerzin, zimski hraljiček. V zahvalo mi je pripovedoval več povestic in najbolj čudna je bila sledeča:

Malo ljudi pride v Novi stan, kajti tam je skoro vse leto mrzla zima in razun tulnjev nimajo druga bitja tam ničesar iskati. Kadar se sneg po letu otaja, takrat pa priplavajo v stotisočih iz mrzlega, sivega morja, kajti zatok v Novem stanu je najboljši prostor za tulnje na vsem svetu. Ostrozob, stari izkušeni tulenj, je to zelo dobro

vedel, in vsako pomlad, vseeno, kjer se je tudi nahajal, je priplaval tako hitro kakor kak podmornik naravnost v Novi stan, da si tam v divjem boju s svojimi sodrugi izvojuje dober prostor. Bil je Ostrozob petnajst let star; njegovo telo je bilo s svetlo dlako pokrito in dolge grive so mu mahale po hrbtu. Veliki okli sta mu gledali preteče iz ust in kadar so ga drugi tulnji pogledali, jih je obhajala zona ob misli, da so se ti zobje že marsikomu zarinili globoko v meso. Kadar se je Ostrozob na svojih širokih plavalnih nogah postavil pred nje, da bi poizvedoval, je segal več kot štiri čevlje visoko od tal — in to je napravil rad, in mladi tulnji so potem s spoštovanjem gledali brazgotine, ki so pokrivalo vse telo ter bile priče nešteti bojov. Pa kolikorkrat so ga tudi razsekali in je on druge razmesaril, Ostrozob je bil vendar vedno pripravljen, iznova poskusiti svoje moči. Ako je slutil kje bojaželjnega tovariša, je položil debelo glavo po strani ter zaprl oči, kot bi se bal, pogledati svojemu tekmeču v oči; potem pa se je zagnal naprej, grizel in trgal je in z vso težo je ležal na nasprotniku, kot bi ga hotel zadušiti . . . Vendar nikdar ni zasledoval kakega tulnja, ki je prosil milosti ali pa je skoro brez sape bežal, kajti to bi bilo proti tamošnji postavi. Hotel je imeti samo prostoren dom za svojo ženko in otroke tik ob obrežju; in ker je vsako pomlad prišlo štirideset do petdeset tisoč tulnjev z istim smotrom tja in nihče drugemu ni privoščil prostora brez vročega boja, si lahko misliš, da je njihovo lajanje, piskanje in tuljenje napravljalo ondi pravi peklenški vrišč. Na suhem so se tulnji med seboj bojevali, v belopenjih

valovih pa so že plavali novi prišleci, ki so si tudi hoteli dober prostor v hudem boju izvojevati. Njihove ženke niso nikdar prišle pred koncem majnika k otoku, kati one niso bile voljne, da bi se pustile raztrgati na kose. Mladiči, ki so bili šele dve, tri ali štiri leta stari in še niso imeli lastnega doma, so šli svojim jeznim očetom s poti ter so kobacali več kot četrt milje daleč v deželo. Tu so se igraje mikastili semtertja, dokler niso obglodali zadnje zelene travice. Imenovali so jih holužike, samce, in samo v Novem stanu jih je bilo približno dva- do tristo tisoč.

Ostrozob je ravno svoj petdeseti boj srečno dokončal ter ležal nekega pomladnega dne na obrežju ob morju in gledal v belopenče valove. V tem je nakrat Matka, njegova nežna ženica, pogledala iz valov — in on jo je potegnil k sebi na pečino ter jo ne ravno nežno položil poleg sebe. „Pozno, kot vedno!“ se je hudoval. „Kje za Boga si se klatila?“

Ostrozob je v štirih mesecih svojega bivanja na otoku zelo malo jedel ter bil radi tega navadno slabo razpoložen. Matka je sicer pričakovala drugačnega sprejema, a bila je pametna dosti, da sploh ni odgovorila. Gledala je okrog in dejala s prikupljivim glasom: „Kako lepo od tebe! Stari prostor si nam zopet pridobil!“

„To si mislim!“ je godrnjal Ostrozob. „Samo poglej me!“

Krvavel je iz dvajset odprtih ran; njegovo desno oko je bilo skoro iz jamice iztrgano in po vsem telesu je bil razpraskan in razmrvarjen.

„O vi strašni možje!“ je vzdihnila Matka ter si pahljala hlad s plavalno nogo. „Zakaj niste

V soboto popoldne smo napravili z ladjo „František Josef I.“ izlet v Braslo. Preživeli smo prekrasne urice. Vožnja po reki Vltavi je že sama po sebi nekaj izredno lepega. Saj je Praga najlepše večje mesto v Avstriji, ki šteje danes kakih 680.000 prebivalstva. Kjerkoli smo se prikazali Jugoslovani, povsod nas je ljudstvo čakalo in pristrčno pozdravljalo. Na bregovih Vltave so se zbirale množice občinstva in povsod prirejale zlasti Jugoslovanom ganljive ovacije. Na obrežju smo videli češkega kmeta z veliko zastavo sredi svoje zbrane družine; prišel je pozdravljat Jugoslovane. Deca, 4, 5, 6 let stara, je z robci pozdravljala goste na ladji, odraščeni so prepevali budne pesmi, povsod so bile na obrežjih hišah razobešene zastave in iz vseh oken so mahljali v pozdrav. Tu se je videlo, kaj so Čehi! Vse to ni bilo umetno aranžirano, ampak je privrelo narodu samo od sebe iz globine njegove narodnozavedne duše. To je bilo treba videti, opisati ni mogoče! Takega naroda ni mogoče zatreti, naj pride karkoli hoče.

V Brasli smo bili od velike množice slovesno sprejeti. Grajšček Bartoli, ki je slovanske goste povabil, nas je pogostil. Vršili so se zopet govori in razlegalo se je veselo petje. Tu so se postavili zlasti Slovenci in slovaška dekleta v narodnih nošah. Na povratku nas je v čolnih slovesno sprejelo društvo čeških veslarjev, ki so nam na kakor švigalichah brzih čolniških delali do Prage na obeh straneh ladje častno spremstvo.

V soboto zvečer so češki umetniki, pisatelji in časnikarji povabili svoje slovanske tovariše na prijateljski večer v hanavski paviljon na Letni. Tako so se vršile dan za dnem prireditve, namenjene predvsem za goste in ki jih morem le nekatere navesti in se jih le površno dotekniti.

Občudovali smo vztrajnost češkega občinstva. Čeh se nikdar ne utruji in v tem je njegova velika sila. Ko se je na pr. pozno ponoči končala slavnostna predstava, je čakala na goste nepregledna množica. Kakor daleč je seglo oko, si videl glavo pri glavi. Vsa ta množica nas je spremljala do hotela pri „Zlati husi“. Več kakor deset tisoč ljudi je pod hotelom vztrajalo in čakalo govorov. Z balkona so pozdravljali množico zastopniki narodov. Za Slovence je govoril „Mirov“ urednik.

Češka gostoljubnost.

Slovane diči čednost gostoljubnosti, ki je pri Čehih v najvišji meri. Slovanski gostje so imeli vse dni v hotelu pri „Zlati husi“ skupen zajutrek, skupen obed in skupno večerjo, v času, ko je v Pragi pomanjkanje živila, katera gredo na Dunaj, so Čehi svoje goste sijajno pogostili; vse je bilo zastonj. Bili smo gostje kraljevega praškega mesta. Tudi stanovanja so bila zastonj. Gostje smo se revanžirali z zbirkami za „Češko srce“.

Slovo je bilo pristrčno. Videli smo, s kako pristrčnostjo so stregli Čehi in Čehinje svojim bratskim gostom. Dijaki, gospodje, so jemali gostom kovčke, ko so došli v Prago in ko so odhajali in jih spremljali. Videl sem ob odhodu v obeh praških gospá in gospodičen lesketati solzé; enako na vožnji nazaj proti Dunaju. Celó

razumni in se radi prostorov mirnim potom ne pobotate? Izgledaš, kot bi se bil z morskimi volki grizel!“

„Od srede majnika nisem delal drugega kot se pretapaval. Kraj je v tej seziji preklicano prenapolnjen. Zadel sem najmanj na sto dečakov, ki so prišli z Lukanonskega otoka, da si poiščejo dom. Zakaj ne ostanejo ti ljudje tam, kamor slišijo?“

„Večkrat sem že mislila, da bi živeli na Gadjem otoku mnogo srečneje kot tu,“ je dejala Matka.

„Ah kaj! Samo gladkonosi holužiki iščejo na Gadjem otoku svoje sreče. Ako bi hoteli mi tja iti, bi nam dejali, da se bojimo. Vedeti moramo, kaj smo samim sebi dolžni!“

Ponosno je potegnil Ostrozob glavo med rame ter se delal, kot bi spal; pa je vendar z enim očesom skrivno gledal okrog, li ne uzre kje kakega bojaželjnega protivnika.

Tulnji so bili polnoštevilno z ženami in otroki na obrežju zbrani in njihov krik in lajanje se je na milje daleč slišalo na vse strani, tudi če je vihar še tako besnel. Bili so tu stari očanci, vitke matere, mali otroci z otroško porédnimi pogledi, kakor tudi vedno živahni holužiki, ki so bili na svoje komaj brsteče brke zelo ponosni; vsi vkup so tvorili veliko čredo v neprestanem valovanju. O, kako lepo so živeli! Visoko s pečine so s silovitim skokom padali v penete valove ter švigali po vodi semtertja. Stotisočeri so se plazili po obrežju, se valjali po pesku, drugi zopet so šli na potovanje in kobacali v celih polkih po okolici. Njihova sivočrna dlaka se je

stari možje, delavci in kmetje, so si na postajah brisali oči, pa tudi naši so bili do solz ginjeni.

Povsod nas je čakala velika množica; češke žene so povsod obdarovale goste s cveticami, da so bili železniški vozovi vsi ovenčani. Na postaji Veseli-Mezimosti nas je sprejela celó godba železničarjev. Mladina je ponekod prihajala z zastavicami, deputacije so izročale pozdrave občanov, pele so se pesmi, odmevalo je navdušenih klicev, skratka, spomini na sijajne dni v Pragi nam ostanejo za vse življenje neizbrisni. Na zadnji postaji na češki zemlji smo odposlali slavnostnemu odboru zahvalno brzojavko, z izrazom nerazušne vezi od Krkonošev do sinje Adrije.

Jugoslavija.

(Dalje.)

Združenih se nas bojijo!

Primorski Nemci so 25. aprila t. l. v Trstu sklenili: „... izjavljamo, da ni „jugoslovanskega“ vprašanja; je samo hrvatsko in slovensko vprašanje.“ Naša deklaracija zahteva združenje vseh avstro-ogrskih Slovencev, Hrvatov in Srbov. Že l. 1848., torej pred 70 leti, so zahtevali Hrvatje v hrvatskem deželnem zboru združenje vseh avstrijskih Jugoslovanov: „Avstrija naj se uredi kot zvezna država (t. j. kot država samostojnih narodnih skupin ali držav). Vsaka narodna skupina s svojim lastnim narodnim deželnim zborom. Jugoslovanska skupina bi obsegala kraljestva Hrvatsko, Slavonijo, Dalmacijo, srbski Banat in slovenske dežele.“ (Bosna je bila tedaj še pod Turki.)

Danes zopet zahtevamo z neodjenljivo silo naše združenje. Nemci se tega boje, boje se nas združenih avstrijskih Jugoslovanov. Hočejo imeti ločene Slovence, Hrvatje in Srbe, tako bi jim ne bili več nevarni,

Mi pa vemo, da je le v združenju naša moč. Vsi govorimo en jugoslovanski jezik, ki se imenuje zdaj slovenski, zdaj hrvatski, zdaj zopet srbski. Različna so imena, a narod je eden. Profesor Jagić in drugi jezikoslovci so dognali, da tvorijo razni dialekti od Slovencev do Bolgarov neprestano prehajanje enega narečja v drugega. In jezik slovenski in srbohrvatski sta si med seboj vsaj toliko, če še ne več sorodna, kot dva oddaljena nemška dialekta. Priprosti, neučeni kmet se v vsakdanjem občevarju popolnoma lahko razume s hrvaškim kmetom. Če celo Ruse razumemo, pa bi se mi Jugoslovani ne mogli razumeti med seboj! Nemci bi nas radi imeli ločene, ker združenih se nas bojijo. Mi pa se ne damo ločiti, združeno Jugoslavijo hočemo, kajti Jugoslovani smo in naša zemlja je lepa zemlja jugoslovanska, kakor poje pesem: Lepa je lepa — zemljica naša — jugoslovanska — ni je na svetu — ni je pod solncem — da jo prekaša! (Dalje sledi.)

Politični pregled.

Koroški Vsenemci proti Jugoslaviji.

Koroškim pangermanom je pred Jugoslavijo zlezal strah v kosti in mozeg. Naj pomaga, kar hoče! Tako mislijo. Na binkoštni pondeljek so sklicali v Celovec shod, dejanskega so pa imeli dva shoda, enega v deželnem dvorcu, drugega pa na dvorišču deželnega dvorca — pod milim nebom. To si bomo dobro zapomnili! Ako je smel deželni glavar govoriti množici pod milim nebom, bomo morda mi tiho? Shod je sklical deželni glavar koroški. Radovedni smo, katere občine na Slovenskem so bile tam zastopane! Vsekako vemo, da številke, ki jih je glede koroških občin navajal posl. Dobernig, ne odgovarjajo — resnici! Dobernig je trdil, da se je od 263 občin v deželi izreklo 236 proti Jugoslaviji, med temi 63 jezi-kovnomešanih, in le 6 za jugoslovansko deklaracijo. Zakaj Dobernig teh občin ne imenuje? Poznamo prav dobro tudi ljudi, ki so trdili, da smo Slovenci podpise za deklaracijo „prisleparili“, sami so pa res tako delali. Še zanimive reči bodo prišle na dan, ki bodo Dobernigu vzele sapo! Dobernig je izjavljal tudi, da se bodo jugoslovanskega navala že sami ubranili in naj Nemcem prizanašajo z reformami dunajskih učenjakov! Prej kličejo vlado na pomoč in ko se jim vlada vdá, pa se bahajo, da ne potrebujejo vlade. Vlada naj nam le dá svobodo, da bo naše ljudstvo smelo svobodno, brez vsestranskega pritiska izražati svojo voljo!

Shoda se je udeležila tudi nemška duhovščina, katerih govornik je bil župnik Marklet. Govorila sta tudi „Slovenca“ Jaka Lučovnik in Mihor. Ko so opravili shod v deželnem dvorcu, je govoril ljudstvu pod milim nebom deželni glavar baron Leopold Aichelburg-Labia. Zanimivo pa je dejstvo, da se v Celovcu za shod niso prav nič menili, tudi zastav splošno niso razobesili.

Vlada odredila okrožja na Češkem.

Državni zakonik z dne 17. 5. 1918 objavlja naredbo notranjega ministra, s katero se prenašajo namestniški posli na okrožne glavarje na Češkem, ki jih bo notranji minister imenoval 12. Mesto Praga bo podrejeno naravnost namestniku.

včasi svetila od rose kot srebro in kapljice so visele od brk kot diamanti. Navadno je vladala na Novem stanu gosta meglja; redko se je pokazalo rdečezlato solnce, ki je potem vedno povsod slikalo bujnobarvne mavrice in svetle bisere.

Kotik, najmlajše dete Matkino, se je narodil v tem hrušču in trušču. Bil je mal, smešen dečko, ki ga je bila skoro sama glava in rameni, z mežikajočimi, vodenomodrimi očesci. Taka mala tulnjeva deteta so najsmehnejše stvarce na svetu, pa Kotik je imel še neko posebno lastnost. Njegova mati ga je pozorno opazovala, ga položila na hrbet in na trebuh, končno pa je dejala pre-mišljeno:

„Ostrozob, naš najmlajši bo imel belo dlako!“

„Tristo medvedov! Da bi te kura brcnila!“ je vzkliknil Ostrozob. „Kako klepetanje je to! Bel tulenj! Take stvari svet še ni videl!“

„No, potem je to prvič!“ je dejala Matka in poltiho je spevala uspavanko, katero vse matere tulnjev svojim mladičem pojó:

Kar lepo na suhem ostani, otrok,
Da mine šest tednov, poteče ta rok!
Če ne te glavica potegne nizdol
In plumps! se potópiš v morje navzdol!

Kar lepo na suhem ostani, otrok,
Da zrasto ti noge, da jak si za skok!
Potem moreš pognati se skale
In plumps! vreči v šumne se vale.

Poslušaj besede, poslušaj moj spev,
Da varješ nesreč se, da ogneš se rev!...
In zapri očesci, saj čuje te matka,
In sanjaj o morju, naj noč ti bo sladka!

Seveda mali dečko še ni razumel, kaj mati misli. Štokljal in lezel je okoli svoje matere ter jo poredno pogledoval z modrimi očesci. Vendar pa se je kaj kmalu priučil iti s poti, kadar se je njegov oče z drugim tulnjem po tleh valjal in grizel. Matka je redno plavala ven na morje, da si nalovi za južino rib; vendar svojemu najmlajšemu je dajala samo vsak drugi dan hrane in to samo enkrat. Misliš si lahko, da se tedaj Kotik pri jedi ni dal prositi ter je vse s kožo in koščicami pojedel. Ko je postal nekoliko samostojen, je lezel po pesku navzdol ter naletel tam na tisoče dečakov, ki so bili iste starosti kot on. O, kako lepo so se med seboj igrali, ravno tako kot mali poniglavi kužki. Ko pa so se utrudili, so zaspali, in potem so se zopet tako veselo igrali kot prej. Stariši so jih varovali ter jih pustili, da se zabavajo med seboj; holužiki so bili pa preveč ponosni, da bi se družili z otroki, in malčki so imeli res krasno življenje. Če je Matka prišla z lova nazaj, hitela je naravnost na igrišče in je beketal kot ovca, ki kliče svoje jagnje. Toliko časa je klicala Matka, da je začula Kotikov lajajoči odgovor, ki ga je iz vsega tega trušča vendar takoj spoznala. Potem jo skočila kar med igrajočo se mladež ter delila zaušnice na desno levo, da so malčki cvileč in javkajoč skakali na stran. In ker je bilo vsak dan nekaj sto mater na igrišču iščo svojih mladih, je bilo večkrat tam kaj živahno. „To nič ne škodi!“ je dejala Matka Kotiku, če se je krenžil radi udarcev. „Dokler laziš po kalnih vodah in ne skočiš v morje, ali če si pri kobacanju po ostrih kamnih ne raniš trebuha, dotlej ti ni nič hudega.“ (Sledi.)

Z Romunijo sklenjen mir.

Z Romunijo je mir sklenjen, podpisan. Romunija je odstopila Bolgariji tisti del Dobrudže, ki ga je bila dobila od Bolgarov po balkanski vojni v bukareškem miru; razen tega še kakih 15.000 km². Ogrska je dobila kakih 5000 km² in Avstrija kakih 600 km². Mirovna pogodba obsega še gospodarsko pogodbo z Nemčijo in Avstro-Ogrsko: Romunija odda vse gospodarske pridelke, ki jih ima preveč, za žetve 1918 in 1919. Cene bo dooločila posebna komisija. Mir z Romunijo je mir meča in je zato vprašanje, kako dolgo bo držal.

Cesar in cesarica v Carigradu.

Naš cesar in cesarica sta napravila obisk turškemu sultanu v Carigradu.

Praški dogodki.

Praške manifestacije so bile veličastne, pa sicer popolnoma v redu. Nikjer ni bilo kakega nerada. Policija vsled tega tudi ni imela nobenega povoda, posegati vmes. Zadnji dan, ko se je ves program že izvršil, je policijsko ravnateljstvo izdalo odredbo, glasom katere je bilo zbiranje ljudstva prepovedano. Policija je postala nervozna. „Prepovedala je znake več sovražnih držav;“ jugoslovanskim študentom je zapovedala, da naj Prago zapusté. Ustavila je nadalje izhajanje „Narodnih Listov“, češ da po načrtu in sistematično delajo za antanto.

Praško občinstvo je smatralo to za prvi pozikus Seidlerjev, ukrotiti samozavestne Čehe. Slovenske in hrvatske narodne trake je pa očitno zamenjala z ruskimi, ker slovenskih ne pozna. Še predno so praški listi zadevo objavili, se je za odredbo policijskega ravnateljstva zvedelo.

Objavili so zadevo ob istem času tudi nemški listi, ki s Prago nimajo nobenih zvez. Po njih sodbi so Slovani nganjali prave orgije veleizdajstva. To vse je bilo treba tako razkričati, da bi se Seidlerjev sistem pokrili s plaščem pravičnosti in postavnosti. Hkrati so pa Nemci širili novice, za katere v Pragi sploh nihče ni ničesa vedel, na pr. da bi bile pokale puške itd. Na Dunaju in drugod so nas ljudje prav zares povpraševali, če sta bila dr. Kramar in Klofač aretirana in če je bilo pri spopadih kaj mrtvih. Vračajoči se s praških slavnosti smo se temu strahovito smejali; izkusili smo, koliko je takim in podobnim nemškim vestem verjeti.

Vojska.

Na italijanski fronti je postalo živahno. Od obeh strani se vršijo poizvedovalni boji. Južnovzhodno od Morija so v noči na Binkošti naši oddelki sunili v sovražne postojanke. Pri jezeru Loppra, pri Asiagu in na Sasso rosso so bile italijanske poizvedovalne čete zavrjene. Pri Capo Sile je pa sovražnik nam iztrgal predstražno postojanko. Naši letalci so dne 19. t. m. zbili štiri sovražna letala.

Na francoski fronti se sovražniki prizadevajo, da bi iztrgali Nemcem zopet višino Kemel, pa so bili dosedaj krvavo odbiti. Sovražni sunki so bili silni.

Na Finskem in v južni Rusiji Nemci proti vstaškim četam še vedno prodirajo in se bližajo tu Volgi. Nemci so zasedli tudi Björké v Finskem zalivu.

Drugod nič posebnega.

Dnevne vesti.

Nesreči na železnici. Pri čuvajnici št. 9 v Anabihlu pri Celovcu je tovorni vlak povozil 77 let staro posestnico Marijo Pachtijo. Pondeljek nato je povozil osebni vlak posestnico Thonhauser na postaji Franče.

Nagle smrti je umrl v Celovcu major Jožef Havliček od gorskega strelskega polka 2. 20. t. m. ga je zadela kap na vojaškem plavalšču ob Vrbskem jezeru, ki ji je naslednji dan podlegel.

Samomor. Joahim Puschnig, nadporočnik pri gorskem strelskem polku št. 1., star 22 let, se je na Binkošti ponoči v svoji rojstni hiši pri Šurjanu v Timenici ustrelil z revolverjem.

Sprejemanje komadov VIII. vojnega posojila namesto plačila pri prodaji demobilizacijskega blaga. Pri demobilizaciji po vojni se bodo materialne in blagovne zaloge vojaške uprave, ki se za vojaške namene ne bodo več rabile, v obeh državah monarhije prodajale. V poštev pridejo med drugim tovarne živali, vprežne in domače živali, razna vozila kot vozovi, sani, dvo-kolnice, ladje, kolesa, avtomobili, material železnic na bojišču z lokomotivami in vozovi vred, potem konjska uprava, kmetijski stroji in orodja,

rokodelska orodja, stroji za industrijo, žage, pumpe, krani, hišno in kuhinjsko orodje, sukno, odeje, šotori, tkalnina, vrvi, jermena, proge, les, kovine, žice, pločevina, živila in surovine vseh vrst. So to stvari, ki se bodo v širših krogih ljudstva, posebno pri kmetijstvu, nujno rabile in ki se po drugi poti v prvem času miru deloma sploh ne bodo mogle dobiti, ali pa po zelo visokih cenah. Finančno ministrstvo razglša, da se bodo v Avstriji pri prodaji in dražbah takega demobilizacijskega blaga komadi VIII. vojnega posojila, in sicer državnega posojila in državnih zakladnic, sprejemali po supskripcijski ceni v plačilo. Tudi se bodo kupci, ki vplačajo VIII. vojno posojilo, v prvi vrsti vpoštevali.

Čitatelji! Bliža se VIII. vojno posojilo; kakor prej, storite tudi sedaj svojo domovinsko dolžnost in prispevajte v rešitev države in srečen sklep vojne. Izvršite pa tudi svojo narodno dolžnost: okoli vas bodo hodili nabiralci in vam v nemškem jeziku in na nemških tiskovinah vsiljevali svoje napovedi, od katerih imajo lepe provizije, ne da bi se potrudili z vami občevati v vašem materinem jeziku. Kdor hoče od vas denar, naj ga išče s slovensko govorico in dela z vami slovenske napovedi, da boste vedeli kaj podpisujete in ne bodo kvarili vaših lepih slovenskih imen z nemškim pravopisom. Pokažite svojo domovinsko in narodno zavest tudi tukaj, da se vas bodo učili spoštovati in upoštevati. Kdor vašega jezika ne pozna, tudi vam ni treba njega poznati!

„Ne morem si misliti človeka...“ Slavni nemški profesor dr. Foerster piše o ljubezni do domače zemlje, do svojega naroda: „Ne morem si predstavljati človeka, ki bi ne visel z vsem svojim srcem na domači zemlji in na domačih ljudeh, človeka, ki bi ne ljubil ljudstva, katerega bitje je vdihaval kakor zrak domačega podnebja od prve mladosti, v katerega jeziku je sprejemal vso iskrenost in tolažbo, — ljudstvo, katerega ljudje so mu kot bratje in sestre, ker ima z njim skupne spomine, skupna godovanja (praznike) in skupna žalovanja. Človek ni le otrok svojih staršev, ampak tudi otrok svoje zemlje, svojega naroda in njegove zgodovine. Zato soglašamo iz vse duše z besedami Schillerjevimi: »Predrage domovine se okleni — in drži se je trdno s celim srcem!« — Ker je torej za vsakega človeka najnaravnejše, da ljubi svojo domovino in jo spoštuje, je za nas vse zelo važno, da v ljubezni do svoje domovine ne postanemo krivični, oblastni nasproti drugim deželam.“ — Tako slavni nemški učenjak. Ne more si misliti človeka, ki bi ne ljubil iz vsega srca svoje domovine, svojega naroda. Človeka, ki bi mu ne bilo drago domače ljudstvo in domači jezik. Človeka, ki bi teh dragih in svetih reči ne spoštoval. To vse se mu zdi tako naravno, da se mu ne zdi potrebno kaj več govori o ljubezni do domovine. Da se mu zdi bolj potrebno opominjati, da v ljubezni do svojega naroda ne postanemo krivični drugim narodom. (Učeni profesor pač dobro pozna svoj nemški narod, da ve, kako potrebno je, opominja svoj narod, naj ne bo krivičen in nasilen proti drugim narodom). In vendar, kar je nad vse naravno, o čemer je skoro odveč, da bi se govorilo, o ljubezni do svojega naroda in rodnega ljudstva, te najnaravnejše stvari pri nas nekaterim — manjka! Nimajo ljubezni do svoje slovenske domovine in materinega jezika, ne spoštujejo svojega lepega slovenskega jezika, celo prezirajo ga, zaničujejo ga, sramujejo se ga, da — celo sovražijo ga! Kako nenaravno, kako grdo, kako ostudno je to!

Kdor nima ljubezni do svojih starišev, s tem sploh ne moremo o ničemer govoriti. Bilo bi, kakor bi hoteli kamenu govoriti,“ piše isti nemški učenjak. In kakor se mu zdi odveč govoriti, da morajo otroci ljubiti svoje stariše, ravno tako se mu zdi nepotrebno kaj več govoriti o tem, da je naša dolžnost, da ljubimo svojo domovino, svoje ljudstvo. Pri nas pa se dobijo ljudje, ki jim manjka tega, kar je tako naravno, tako samo ob sebi umljivo, človeku prirojeno! Koliko je še Slovencev, ki ne ljubijo, ki ne spoštujejo svojega jezika! Ki bolj cenijo tuj nemški jezik, kot svoj materini jezik. Slovenci so, pa se sramujejo, da so Slovenci! Kako žalostno, kako nepopisno žalostno je to! — Vse zavedne Slovence in Slovenke pa mora vse to le okrečiti v ljubezni do našega naroda in našega jezika in nas navdati s še večjim studom in pomilovanjem do grdega, izdajalskega nemškutarstva! Spoštujemo poštenega in pravičnega Nemca, a nemškutarja ne moremo spoštovati. Kajti zavedni Slovenci in Slovenke se držimo v mislih in dejanjih besed, ki jih je zapisal že pred davnim časom Jakob Gomilšak: „Slovenec sem! — To jasna pamet v glavi — to v srcu čut mi pravi — s ponosom reči smem: — Slovenec sem!“ — Da s ponosom reči smem: Slovenec sem! Slovenci

smo in del jugoslovanskega naroda smo! Čvrst, nadarjen je ta narod in lepa zemlja je njegova last. A kaj je narod brez svobode? Kaj je ptič brez peroti? Zato hočemo svobodno, združeno Jugoslavijo pod habsburškim žezlom. Po tem hrepenimo, po tem bomo klicali, za to se borimo in se bomo borili, dokler ne dosežemo: da prost naš dom bo, prost naš rod — na svoji zemlji svoj gospod!

Razširimo slovensko časopisje! Te dni je bilo brati v nekem dunajskem listu (Arbeiter Z.): „Krajinsko (= malorusko) ljudstvo je uboga nekulturna masa, še brez narodne zavednosti. Na vprašanje, katere narodnosti je, je odgovoril ukrajinski kmet, da je pravoslaven; beseda »ukrajinski« mu je nerazumljiva tujka.“ — Ruski kmet je neveden, masa ruskega ljudstva je brez izobrazbe, večji del po zaslugi carskih vlad sploh ne zna brati in pisati. — Nevednost, pravijo, je najdražja stvar na svetu. Nevedneža vsakdo lahko izrablja in izkorišča. Neizobraženi vidi v izobraženem pol boga in ga je pripravljen slepo ubogati in posnemati. Zato neizobraženi nemškutar tako rad nemškutari; nemškutarstvo sploh je znamenje in posledica kulturne zaostalosti. V resnici izobražen Slovenec ne more biti nemškutar. Nevedni in neizobraženi človek se ne zaveda svojih pravic in nima samozavesti. Zato tudi ne pozna in nima narodne zavesti. Samozavest pomeni, da se človek čuti samostojnega človeka in osebo in se zaveda svoje človeške svobode in človeških pravic. Kakor katoliška zavest pomeni, da se kdo čuti kristjana in katoličana, tako narodna zavest pomeni, da se kdo zaveda svoje narodnosti, da se Slovenec čuti za Slovenca, Nemec za Nemca, Rus za Rusa itd. Neizobraženi je igrača v rokah izobraženega človeka, neizobražen narod izgrača v rokah izobraženega naroda. Zato: izobrazujmo se, učimo se, berimo! Dandanes bi moral vsakdo čitati časopise. Človek, ki ničesar ne bere, tudi ničesar ne, oziroma ve le to, kar mu drugi povedo in zato ga lahko vsakdo vodi za nos. Le pomislimo, kakšne laži so se širile ob podpisovanju deklaracije in kaj vse so nekateri verjeli! Slovenec zajema svojo narodno izobrazbo in svojo narodno zavest iz slovenskih knjig in iz narodno slovenskega časopisja. Naši narodni nasprotniki so nas hudo udarili, ko so ponemčili naše šole, ko nemški učitelji vzgajajo slovenske otroke v nemškem duhu, ko se slovenski otroci ne nauče dobro slovensko čitati in jim šola ne da nobenega vevlja za slovensko branje. Dokler se ne izpolni naša narodna in pravična zahteva, da dobimo šole, kakor jih imajo Nemci in drugi svobodni narodi, to je, dokler se naše šole ne spremenijo v narodno slovenske (kjer naj se nemščina poučuje samo kot učni predmet), toliko časa se mora pač vsakdo sam potruditi, da se privadi slovenskemu branju. Na vsak način pa je potrebno, če hočemo biti kulturni, samostojen in samozavesten narod, ne pa nekulturna masa, ki jo vsakdo lahko zlorablja, izkorišča in za nos vodi, da razširimo povsod slovensko knjigo, slovenski časopis. Slovenski časopis v vsako slovensko hišo, premožno ali nepremožno! Znanje je kapital in časopisje nam posreduje znanje. Naj se nikomur ne zdi škoda darovati tistih par kron, da si pridobi ta kapital, ki ga nam nihče ne more vzeti. S časopisom si za malo kron vsak teden dobimo v hišo učitelja, ki nas poučuje, vzgojuje in kratkočasni. Vrzimo ven iz naših hiš tuje časopisje, ki nas napada in sovraži, ki naš jezik zaničuje in blati. Naročujmo, berimo, širimo slovensko časopisje! V vsako slovensko hišo tudi slovenski časopis!

Iz popotne torbe. Pred par dnevi sem vzel v roke popotno palico in jo mahnil za nekaj dni čez mejo na Štajersko v glavno mesto Gradec. Bil sem si v skrbi zaradi prehrane, ker sem čul pripovedovati čudne reči o lakoti in pomanjkanju, ki tamkaj vlada. Založil sem se zato že doma z jestvinami, kolikor se pač v tem času more, ko hočejo nam kmetom in delavcem odvzeti, skoraj bi rekel od ust odtrgati že itak pičlo odmerjeni kruh, ko vendar kmet in delavec s svojim trudom in naporom preživljata takozvane trebušnike, ki še sploh ne vedo, da je vojska. Torej tako kakor rečeno pridem v mesto — in na moje veliko začudenje vidim tam ravno nasprotno, kar sem si prej domišljjal, izgleda, kakor da ne bi bili v dobi svetovne vojske. Kakor nas kmete hočejo do golega obrati, tako pa imaš tam na izbiru vsak dan raznovrstna, a ne da bi rekel slaba jedila, samo soljeno je čez mero, tako da kmeški in delavski želodec tega ne prebavi. Tako se torej pri nas dela. Predpisi in različne odredbe imajo samo veljavo za kmeta in delavca, v mestih pa ne vidi oblast, kaj se godi. Kdor ima čez mero pod palcem, dobi več, kakor mu je potreba, dočim revni ljudje stradajo. Kje ima vendar oblast svoje oči!

„Slovenski kmet.“

„Vsa sredstva so dobra“. Lutrovska Bauern-Ztg., ki je strastna sovražnica katoliške cerkve in katoliških duhovnikov, piše v zadnji številki: „Cesarja in katoliško vero nam hočejo vzeti. Našo Koroško nam hočejo razstrgati, v službi naših sovražnikov nam hočejo Avstrijo razbiti. Kdo? Velezdajalski Jugoslovani.“ Nasprotniki nasproti našim zahtevam nimajo nobenega pametnega razloga, zato pa prihajajo s takimi lažmi kakor „Bauern-Ztg.“ Postali so čez noč celó branitelji katoliške vere in cesarja, žal le z besedo na jeziku in to bi seveda ostalo le tako dolgo, dokler bi se ne čutili zopet zmagovalce. To je pa težka stvar, ker nimajo proti sebi napadalcev, marveč le stare branitelje cerkve in njenih naukov. „K. Tagblatt“ pa jim k tej hinavski taktiki še čestita, pozabivši, da je pred par tedni lutrovska B. Ztg. grozila, da bodo vse „hujskajoče“ farje pobili. To se je izkazalo za slabo sredstvo pri ljudstvu, zato je treba seči po drugih sredstvih. No, volka poznamo, naj si tudi nadene ovčjo obleko.

Tabor na Dolenjskem. Na binkoštni pondeljek se je vršil na Rakovniku na Dolenjskem največji tabor, kar jih je bilo letos po Slovenskem. Do 10.000 ljudi se je ljudskega tabora udeležilo. Veliko število krasno ovenčanih voz je napravljalo pri dohodu in odhodu udeležencev krasno sliko. Med kratkimi presledki med govori je igrala godba in je lepo prepeval domač pevski zbor. Na taboru so govorili zastopniki iz treh dežel, predsednik Jugoslovanskega kluba dr. Ant. Korošec, drž. poslanec dr. Rybář iz Trsta in urednik Smodej. Zborovanje je otvoril župnik Lud. Bajc iz Št. Janža na Dolenjskem, predsedoval je na shodu g. drž. poslanec Hladnik. Zborovalci so bili silno navdušeni in Seidlerjeva vlada je dobila na svoje odredbe krepak odgovor, da ljudstvo ni volje nositi še nadalje jarma.

Borlje. (Pogreb.) V soboto, dne 11. majnika t. l. smo pokopali prvo članico iz naše Marijine družbe, Marijo Janšič pd. Mirenčevo hčerko v Goričah. Pred letom smo pokopali njenega dobrega očeta, vrlega narodnjaka in od tega časa je zavratna jetika razjedala njeno mlado življenje. Kako pridna in splošno spoštovana je bila, je pričala velikanska, res častna udeležba pri njenem pogrebu od blizu in daleč; tudi Marijina družba iz Melvič in Brda je prihitela, lepa hvala ji! Naša Marijina družba je svoji sestrici zapela v slovo lepo nagrobnico in domači g. župnik se je v toplih besedah od nje poslovil ter naglašal njeno lepo življenje, kateremu je mogla slediti le lepa smrt. Res, vredna si, je vzkljnil, draga Micika, da te je Marijina svetinjska krasila na mrtvaškem odru, vredna, da te diči še v grobu ležečo. Rajna je bila cerkvena pevka in je rada v cerki in pri shodih s svojim lepim sopranom prepevala Mariji na čast in Marija ji bodi bogata plačnica! N. v m. p.!

Ravne pri Rožeku. To je bilo veselje po celi vasi! Zvedeli smo, da je naš rojak Rudolf Zeichen, ki je bil na Ruskem vjet, že na avstrijskih tleh. Te dni je prišel po treh dolgih letih vjetništva k svojim na dom. Dolgo pot iz gubernije Tula (južno od Moskve) je od Božiča sem deloma prehodil deloma prepotoval na ruski železnici. Globoka mora biti ljubezen do domovine! Iz naše vasi je na Ruskem vjet še Jožef Zeichen. Upamo, da je tudi že na poti iz saratovske gubernije proti domu.

Gorje ob Zili. Začetkom majnika je bilo tukajšnji gostiji Jožef Pečar ukradenih čez tisoč kron, a od tatu še do danes ni sledu. Tu pri nas je ze zelo slabo z mlekom; ubožni ljudje ga skoro ne dobijo nič, pa tudi kmetje ga nimajo Bog ve kako v izobilju. Živina je prišla na pašo in je z mlekom precej zaostala. Na polju in travnikih se kaže dobro, a sadja bo malo, ker cvet predčasno odpada.

Kotlje. (Smrt. — Podivjanost.) Dne 20. t. m. je umrl tukaj Luka Merkač pd. Matevž. Rojen v borni gorski bajti, je s svojo pridnostjo postal najmočnejši kmet v Kotljah. Naj počiva v miru! Med tem pa, ko je omenjeni umiral, je bila v sosedni gostilni — muzika in ples!

Pokrče. V nedeljo, dne 26. maja, ob 2. uri po starem času se vrši v podružniškem Marijinem svetišču v Dolini ustanovni shod tukajšnje Marijine družbe. Častilci Marijini in posebno družbenice sosednih družb iskreno povabljeni! — Binkoštni pondeljek pa je ob mnogi udeležbi ljudstva slovesno blagoslovil nov, zelo lep, Samijev križ. Omislila ga je vrla Samijeva družina. Kristus je bil že pred letom za primeroma nizko ceno 27 K iz Gródna naročen. Drugo je prav lepo in okusno napravil tukajšnji tesar pd. Rožman v splošno zadovoljnost. Seveda so križ tudi naša pridna dekleta okrasila z duhtečim svežim cvetjem. Da bi bil vsem v veselje, požrtvovalni družini pa v večno plačilo!

Djekše. (Ogenj.) Na binkoštno soboto pozno zvečer je začelo greti v skednju pri Završniku v Vovbrskih gorah. Zgorelo je vse poslopje, ves inventar in čez 60 ovc. Kako je ogenj nastal, se še ne ve.

Pozdravi z bojišča. Topničarji od sinje Adrije pošiljamo vsem Slovincem na Koroškem srčne pozdrave, posebno pa dekletom v Kotljah, Djekšah in Vovberskih gorah pri Velikovu. Spominjamo se Vas posebno v teh težkih urah in Vam kličemo: Naprej po začrtani poti! — M. Ladinek iz Djekš, A. Petrič iz Kotelj, I. Kavšek iz Zatičine, L. Pušnik od Sv. Antona, M. Urdih iz Trst, G. Markelj spod Triglava. — Mali Lošinj, dne 11. maja 1918.

Ponižna prošnja. Pred dobrim letom sem kupil svoje sedanje posestvo, na katerem ima tudi še dolg. Potrudil sem se, ko je zavarovalnina proti požaru potekla, isto nemudoma obnoviti. Par dni prej, predno se je imelo izvršiti, sem pa imel nesrečo, da sem pogorel. Pogorela sta mi hiša in veliki skedenj in tako sem zdaj v tej veliki draginji brez pomoči. Obračam se tedaj do svojih sosedov in drugih posestnikov v naši župniji in do svojih znancev v sosednih župnijah z iskreno prošnjo, da mi pridejo na pomoč s stavbenim gradivom in mi podarijo lesa in druge potrebščine. Za vso dobrotljivost se svojim dobrotnikom že vnaprej iskreno zahvaljujem. — Juri Robinik pd. Pirc v Gurčičah, župnija Št. Peter pri Velikovu.

Naše žrtve.

Borlje. Naša župnija obžaluje vsled vojske izgubo sledečih mož oz. fantov: 1. Jakob Rieder v Goričah (padel). 2. Janez Schumi v Goričah pd. Pogrejev sin (padel). 3. Anton Schumi na Planji (padel). 4. Janez Wiltschnig pd. Joštov sin v Borljah (padel). 5. France Popotnik pd. Traterjev (umrl v Krakovu). 6. France Hebein pd. Slugov sin v Borljah (padel). 7. Vincenc Hebein pd. Slugov sin v Borljah (umrl na fronti). 8. France Pock pd. Pavlnov sin v Borljah (umrl v ujetništvu). 9. Janez Popotnik pd. Kajžlarjev sin v Borljah (se pogreša).

Šmarjeta v Rožu. S fronte se poroča, da je 15. t. m. preminul Šimen Černe pd. Čopič v Šmarjeti, v vsakem oziru vzgleden in značajan mož. Pri vojaki je zlasti zadnje čase veliko trpel, hrabro in zvesto je pa služil cesarja od začetka vojske in si je pridobil tudi več odlikovanj. Bil je junak po dejanju, ne pa junak po besedah v zaledju. Za njim žaluje mlada žena z dvema otročičema, stari oče, brat Valentin, ki je tudi vojak, in dve blagi sestri; s temi žalujemo vsi, ki smo ga poznali kot vrlega poštenjaka. O njegovi smrti se poroča s fronte, da je utonil, njegov poveljnik Jožef Schiestl, nadporočnik, v civilu učitelj v Velikovu, pa poroča, da ga je zadela kap na možgane. Pokopan je bil z vsemi vojaškimi častmi! Naj v miru počiva!

Št. Rupert pri Velikovu. V sledečem naj podamo dolgo vrsto junakov iz naše predmestne župnije, ki so na raznih bojiščih sedajne vojske in bolnišnicah položili svoje življenje na oltar domovine in jih v molitev priporočamo. Janez Vehovec pd. Tinijev v Št. Rupertu je padel 20. 10. 1914 v Galiciji. Franc Rudolf pd. Kuštrov v Št. Rupertu umrl v bolnišnici v Meranu na Tirolskem 18. 12. 1917. Peter Klatzer, pivovarski pomočnik pri g. Nageletu v Velikovu padel pri Ivangorodu na Poljskem 1. 1914. Klement Stern, pivovarski pomočnik pri g. Nageletu v Velikovu padel pri Gorlicah v Galiciji 1. 1915. Hugo Weihs, sin g. oskrbnika nemškega skladišča v Velikovu Weihsa, padel na laški fronti 20. 5. 1916. Viljem Stern, sin mutarce Agate Stern v Grebinjskem predmestju v Velikovu, je umrl vsled strašnih ran 11. 1. 1915 v bolnišnici v Lincu ob Donavi. Alojzij Petritz, sin Valburge Petritz v Celovškem predmestju v Velikovu, pogreša se že iz začetka vojske 1. 1914. Karol Sternad, sin Lize Sternad v Celovškem predmestju v Velikovu je padel 6. 6. 1915 pri Lvovu v Galiciji. Viljem Stanič, sin rajn. zidarskega mojstra Staniča pd. Amerikanerja v Celovškem predmestju v Velikovu, se pogreša že od leta 1914. Juri Wakonig pd. Fervežarjev v Mlinskem grabnu je padel v Galiciji v Novembru 1915. Franc Haberl iz Mlinskega grabna je umrl 29. 12. 1916 v bolnišnici v Vipavi na Kranjskem. Matevž Wudonig, žagar na Blatnikovi žagi v Mlinskem grabnu je padel na gori Rombonu 1. 1915 in je pokopan v Logu na Primorskem. Franc Sternad iz Mlinskega grabna je padel 1. 1914 v Galiciji. Florjan in Valentin Korak, sina tesarskega polirja Jožefa Korak v Mlinskem grabnu, ki sta se vojskovala na laški fronti, se pogrešata že poldrugo leto.

Janez Bluder pd. Hornar na Olšenici, ki se je vojskoval na Doberdobo pri Gorici, se pogreša že od 20. 11. 1915. Jernej Glabonjat, sin Ane Glabonjat v Orličivasi, je umrl 1. 6. 1917 v bolnišnici v Emsu na Zgornjem Avstrijskem. Jožef Rutter, sin Marjete Rutter v Mrzlivodi je padel 9. 6. 1915 pri Krasilowki v Galiciji. Ignacij Ahac, Kočarjev sin na Ricinju, je padel na laški fronti 11. 2. 1916. Marko Fašing, sin Terezije Fašing na Ricinju, je umrl vsled groznih ran 19. 2. 1915 v bolnišnici na Dunaju. Jožef Mat pd. Ovšnik v Pri Dravi je umrl 15. 11. 1915 v bolnišnici v Ljubnu na Zgornjem Štajerskem. Jurij Wernig pd. Pušnikov na Vinogradih je padel 31. 10. 1914 v Galiciji. Valentin Werkl pd. Krigl na Vinogradih, invalid, je nesel rusko kroglo, katero zdravnik iz pete niso mogli potegniti, s seboj v grob, umrl je vsled prestopnega trpljenja doma. Michael Srebre, sin Franca Srebre, zdaj hišnega posestnika v Velikovu, se pogreša že od 1. 1914. Viktor Thaler, kočjaž na gradu Kohlhof na Vinogradih se pogreša že od začetka vojske. Ludovik Dobernik, brat najemnika na gradu Kohlhof na Vinogradih, je padel 1. 1915 v Galiciji. Tomaž Rutter pd. Kušar na Ruštatu je umrl 11. 8. 1915 na koleri v Ajdovščini na Primorskem. Jakob Polzer pd. Mikel na Ruštatu je umrl doma 19. 10. 1915. Franc Vajdlič pd. Sivčev v Mrzlivodi in kovač pri Raku na Ruštatu se pogreša že od 1. 1914. Rajmund Urbane iz Klopice je umrl 1. 1917 v bolnišnici v Celovcu. Jožef Woschitz, hlapec pri Pušlu na Ruštatu je umrl v trdnavski bolnišnici v Risano v Koterski boki v Dalmaciji 9. 9. 1916. Od teh je tedaj iz Velikovca (predmestja) 7, iz Št. Ruperta 2, iz Mlinskega grabna 6, iz Ricinja 2, iz Vinograd 5, iz Olšenice 1, iz Orličevasi 1, iz Mrzlevođe 1, iz Pri Dravi 1, iz Klopice 1, iz Ruštata 4, skupaj 31. Pokoj njihovim dušam, slava njihovemu spominu!

Vojaško pismo.

Pisemce iz tujine.

Pošilja Anton Stražar.

2.

Vojna pošta, 14. 5. 1918.

Četrta moja vigred v tujini...

Ze je napočila četrta spomlad in okrasila naravo z zelenjem in cvetjem, kar se potikam po raznih krajih naše mile Avstrije kot vojak. Nehote mi uhajajo v misli pogovori naših že sedaj umrlih „Radeckijevih veteranov“. Moj oče so namreč po zimi po malem „čevljarili“. Ko so sedeli na malem trinogatem stolcu, so bili redkokdaj sami, bili so pri nas vedno kaki vasovalci kot: Štefeto in Prgačev oče iz sosedne Gradiške vasi; pa Pozničev Andrejče in Flajšmanov oče iz naše Prapreške vasi. Dasi sem bil žive narave kot drugi moji vrstniki, ki nas je veselilo sanjanje in drkanje po ledu; ali kadar so bili omenjeni očanci pri nas, bi me nikdo izmed vrstnikov ne spravil venkaj, če bi mi kupil cel zavitek bonbonov ali tržaških fig. Še v sanjah sem nato romal po daljnih ogrskih planjavah ali po Italijanskem. Želel sem si v istem času, da bi bil vojak in hodil po lepih mestih s puško na rami.

Kar sem si želel v otroških letih, to se mi sedaj do pičice izpolnjuje; mogoče bode tudi meni poteklo pet, šest ali še več let, predno bodem odložil vojaško suknjo, kot so jo nosili ti očanci. V tem času, kar sem vam poslal prvo pisemce, smo se že prestavili v sosednjo vas namreč 29. 4. Kadar sem prost, grem s tovarišem, ki nas je več skupaj samih Kamničanov; dobrih deset minut od našega bivališča. Tako smo šli tudi prvo nedeljo majnika (5. 5.). Namreč jaz, Tone Jurjevec iz Selc pri Moravčah in Jerin iz Kamnika. Šli smo ob malem potoku, kakih deset minut; nato pa preko malega mostička pod strmo brdo; kjer se je pasla drobnica, zvečine same koze. Tam smo zakurili in začeli izvrševati kuharsko obrt, kuhali smo kašo in žgance. Tako robo nam pošljejo z doma.

Ko smo izpraznili naše posode, smo še nadalje sedeli na zeleni tratini in se pomenkovali, kako je bilo doma v tem času.

„Veš ti, Tone, kaj bode čez dva tedna?“

„Binkošti bodo, ali ne, Jurjevec!“

„Ja, ja, Binkošti, Stražar, in kaj je na Binkoštni pondeljek?“

„I, šele sedaj sem se domislil: običajni shod na Limbarški gori.“

Menili smo se potem, kako smo romali po zelenem zaraščenem gozdovju na Limbarško goro in ugibali, kdaj bodemo znova tako srečni, da bodemo na gori; da se bodem zahvalil sv. Valentinu za srečno povrnitev v domači kraj.

Vojna pošta 17. 5. 1918.

Kot v nekdanjih dneh.

Tudi v tej vasi imamo cerkev, kamor hodimo sleherni nedeljo in praznik k sv. maši. Po svetem opravilu pa zapojejo naši fantje — pevci cesarsko pesem. Samo ob sebi je umevno, da so potem obdarovani od našega g. poročnika s cigaretami, pa tudi z dobrim vinom, da imajo čistejši glas.

Zvečer 8. 5. je bil za nas Slovence vesel dan; obiskal nas je naš vojni kurat č. gosp. Gogala iz Kranja. Prvič smo po dolgem času čuli tukaj v tujini, krepek nagovor v milem našem materinem jeziku. Duhovni gospod nam je toplo priporočal, naj ne pozabimo na našo dobro nebeško Mater — Marijo in naj prav na kratko opravimo jutranjo in večerno molitev.

Slabe volje nismo nikdar, samo v izjemnih slučajih, ali ti so zelo redki, namreč le takrat, kadar nam zmanjka tobaka. No pa tudi tej stari, sedaj tako splošni razvadi ustrezemo. Saj dobimo slehernih pet dni cigarete in tobak, tuptam se najde tudi v paketu kaj, ki ga nam pošiljajo naši dragi.

Ko hodimo takole sleherni dan po vajah po zelenih gozdih, mi nehote uhajajo misli na naše ljubljene gore. Na mnogih vrhuncih naših gora se bleste bele cerkvice, kamor smo hodili in kamor se še zateka naše verno ljudstvo iskat dušne utehe in zahvaljevati onemu, ki skrbi tudi za neznanega črvička, da ne pogine... Tukaj je dosti gora in stožcev, ali naše oko se zaman ozira gori — na njih ni belih cerkvic — pač pa beli sneg. Po gorovju so sem in tje raztresene pastirske kočice, po robidovju pa se pase drobnica (največ koze), ki je, kakor sodimo, glavni živelj tukajšnjega prebivalstva.

Ali dvoje pa imamo, kot v nekdanjih dneh, ogreva nas isto solnčice, kot je nas doma in čujemo ravno tisto pevanje nedolžnih ptic, kot smo ga čuli doma in z veseljem poslušali — osebno v jutranjih urah. Ti krilati pevci so nam vzbujali zavest, da moramo biti hvaležni našemu Stvarniku in se nikdar jediti, temveč biti tudi v dnevnih trpljenju in izkušnji vedno vedrega čela.

H koncu kličemo: Mnogo pozdravov vam zavedni koroški bratje!

Avgust Pravst, Tone Rojc, Zalar Al., Janko Hočevan, Frid. Blaznik, Mat. Dobnikar, Gorenje Jožef, Fr. Hren, J. Kričej, Anton Stražar.

Naši vojaki.

Pozdrav iz južnozpadnega bojišča 15. 5. 1918.

Dragi čitatelji „Mira“! V kratkem bode tri leta, odkar smo se ločili od svojih domačih v to žalostno raztrgano življenje, in ko bi le bilo enkrat konec tega žalostnega potovanja. Ali dragi moji, treba je pač le prepustiti našo ladjico vetru, da jo goni, na katero stran hoče; enkrat pa jo bode le prignal, ako ne zadene na njenem potovanju na kako skalo, do brega, kjer nam bode mogoče izstopiti in se podati vsak v svojo domovino. Novic tukaj ni posebnih na naši fronti. Samo sovražni jekleni ptiči letajo na vse zgodaj in nam voščijo dobro jutro. Zdravi smo še vsi, hvala Bogu ter tudi vam dragi čitatelji „Mira“ želimo. Bodite pozdravljeni! Gefrt. Korak Mat., Rupert Pogoritschnig, Kravagna Franc.

Z italijanskega bojišča, dne 9. 5. 1918.

Čenjeni g. urednik! Ker smo mi precej daleč od naše koroške domovine, da ni mogoče, da bi nas od naših domačih kdo obiskal, Vaš čenjeni lis „Mir“ nas vendar obišče še v strelnem jarku, ki ga z veseljem čitamo, ko prinaša nam mnogo novic. Nahajamo se že en mesec na zadnji laški višini čez 1600 m, ker se je vreme zboljšalo, zginil bo tudi v kratkem sneg, le sovražno topništvo bruha in nam npravlja svojo navadno godbo in nam zabranjuje krasen razgled čez vse doline, skoraj do morja. Z Bogom! Srčno pozdravljeni g. urednik in vsi bralci „Mira“, posebno Kostanjčani. Ob enem pa voščimo prav vesele binkošne praznike. Val. Oprisnik, Josio Polanšek, Josip Kreiner, Val. Osegger.

Za dekleta in žene.

Anici Kulnik.

Odbilo spet je srce mlado, odšlo na blažen, drugi svet, pustilo nam edino nado, da v raji tam se vid'no spet

Šele 23 let stara, v cvetju let je zatisnila za vedno oči Anica Kulnik pd. Kužnikova v Ličji vasi pri Pokrčah. Neizprosna jetika je pretrgala dne 14. maja v bolnici pri Elizabetinkah v Celovcu nit njenega življenja. Nisi bila Bog ve kako

znana in tvoja dela niso bila velika. A kot skromna vijolica si cvetela ponižno in skrito. Lepo je bilo tvoje življenje, a lepša še je bila tvoja smrt. Tvoja potrpežljivost, Anica v tvoji dolgi mučni boleznini je bila občudovanja vredna. Nisi se bala smrti, dasi mlada si bila velika pred Bogom. Čednostno je bilo Tvoje življenje in ponižnost je bila tvoje lepote. Kot otrok že si izgubila mater in tudi očeta Ti je ugrabila smrt. Z bridkostjo ti ni prizanašal svet, a tvoja pota so bila zmiraj neomahljiva. Iz Tvojih oči je sevala odkritosrčnost in zvestoba, zvesta si bila v svojih službah, zvesta v spolnovanju stanovskih dolžnosti. Dokončala si tek življenja, zdaj pa na mestnem pokopališču mirno pričakuješ dneva vstajenja.

Naj lahka bo ti zemljica naj mirno spava ti telo, tvoj duh pa blaga Anica odšel v sveto je nebo.

Tja v krilo drage mamice sred maja si dospela, na veke bodeš šmarnice obhajala — vesela.

Tam v rajski visokosti, na rajski trati tam za nas tam Boga prosil, sprosi še sedež nam!

Ko kličemo ti z Bogom, ož z Bogom — Anica! Te tam pred božjim tronom že objema mamica.

Pač nisi več sirota, brez mamke — ateja — saj božja ti dobrotla vrnila je — oba.

Ti kratek bil življenja tek, a polno toge in bridkosti, zato pa zdaj na veke vek deležna boš sladkosti.

V cvetju let in nežni dobi zgrabila te je kruta smrt in zdaj počivaš v hladnem grobi, kjer nađe vse in up je str.

Ne niso strti tvoji upi in nađe nisi strte te, saj Jezusa ti srce ljubi, le v Njem je srečno ti srce.

Saj k njemu le si hrepnela v dolgi mučni si boleznini. Le k Njemu priti si želela v deviško čisti si ljubeznini.

Življenja tek si dokončala, dosegla rajsko, zvišen cilj, boš z Jezusom se radovala ker On steboj se zaročil.

M. L.

Cvetje.

Prvi dnevi majnika, najlepši celega leta! Ta cvetlični kras sadnih dreves me spominja na poročni dan vzorne neveste. Koliko cvetlič dušnega, čistega veselja zna ona deliti!

Grem po cesti, kmetica me nagovori: „Ravno gledam sadna drevesa, še lepo cvetijo. Ali bo v jeseni kaj sadja?“

Iz mesta pride gospa in kakor očarana obstoji pred lepo cvetočim jabolčnim drevsom.

Da, ljubi Bog je vstvaril cvetje, da se naše srce razveseli.

Veliko delo, malo delo, kdo ve, kaj je več vredno? — Da smo le v vsem kolikor mogoče svoji vesti zvesti, pa bo vse imelo svoj uspeh. In bolj zvesto, ko porabimo svoj čas, bogatejše je vse življenje polno dela, polno truda, če tudi nikoli ne dozori vedno vsak cvet, del pa vendar pride do zrelosti in to naj nam bo zadoščenje.

Domači zdravnik.

Citrona kot zdravila. V vojnem času je težavno dobiti limone. Vendar je pa to tako mnogostransko domače zdravilo, da bi v mirnem času v nobeni hiši ne smelo manjkati. Sok je zoper vnetja in tvore, celó bradavice odstraniš, če citrone rezlje navežeš nanje in jih vsakih 6 ur obnoviš. Če se pojavi lahka vročica, tišči v glavo kri itd., pomaga limonada; tudi zoper prehlajenje je vroča limonada dobra. V vseh slu-

čajih citronov sok povzroča, da se potiš, čisti, razkraja, hladi in zdravi obenem.

Sol kot zdravilo. Grgranje z vodo, v kateri si raztopil sol pri vnetju grla, solna para pri hripavosti solna voda za izpiranja ust, če krvavi dlesna (meso pri zobéh) ali če se zobje majo, so že zdavno znana domača zdravila. Pest soli, raztopljene v pol litru vode na oteklo koleno vdrgniti pomaga bolj kakor jodova tinktura.

Dobro sredstvo zoper kolcanje je, če vzameš v usto polno žličko stolčenega sladkorja in ga hitro pogoltneš. Navadno takoj pomaga, če ne, pa ponoviš. To je sigurno sredstvo.

Za kratek čas.

Govori vedno v podobah. „Je prišel slon na svet v menažeriji?“ — Posesnik menažerije: „Ne, ob Kongu je tekla njegova zibel.“

Dober jezik. Gospod (razburjen): Menite-li, da sem norec? Drugi: Oprostite, Vas poznam še le par dni in še ne morem izreči sodbe.

Navihan tatič: Posesnik: „Fant, kaj pa delaš na drevesu, kradeš?“ Deček: O ne, par jabolk je padlo doli in sem jih hotel zopet obesiti.“

Iz fizike. Učitelj: „Katica, mi moreš povedati, kaj je hitrost?“ Katica: „Pač! Če vročo skledo izpustim iz rok.“

Računska naloga. A ima v kangljici 16 litrov mleka; B ima dve kangljici, ena drži 10 in druga 6 litrov. B prosi A-ja, da mu da 8 litrov. Kako mu bo zmeril mleko, ko nima nobene druge posode?

Vsled slabe neredne hrane in vsled požrešnega zauživanja na pol kuhanih, neprebavljivih jedil, si je že marsikdo trajno pokvaril želodec in črevesa. V takih slučajih svetujemo želodec ojačiti in črevesa pripraviti zopet do rednega delovanja, medtem ko jemljemo dalj časa Fellerjeve želodec krepčujoče, lagodno odvajajoče rabarbarske kroglice z znamko „Elsa-kroglice“. Vsak zdravnik bo potrdil, da v „Elsa-kroglicah“ se nahajajo sestavine rabarbarskih korenin, krepčajo želodec. „Elsa-kroglice“ so najprijetnejše odvajalno sredstvo; ne dražijo čreves in ne navadijo telesa na redno uporabo. Vsled pospešenja menjavanja snovi, učinkujejo tek pospešujoče in kri čisteče, ter jih radi uživajo ženske in otroci. Tudi za odstranitev neželjene tolike so neškodljivo sredstvo. 6 škatljic stane na vse strani franko 7 K 37 h. 12 škatljic franko 13 K 47 h, pristne le od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsa trg 67 (Hrvatska). Kot olajšalec bolečin pri vseh še tako močnih napadih bolečin, se je tekom let obnesel pri vsakomur, kdor je napravil poskus s Fellerjevim dobrodišečim rastl. esenč. fluidom z znamko „Elsa-fluid“. Za poskušnjo 12 škatlic samo 14 K 32 h franko. Tisoči priznalnih pisem. (sv)

Darovi.

Loče. Darov za spominsko cerkev v Celovcu se je pri nas nabralo 120 K, za cerkev na Višarjah pa do zdaj 110 K. — Naš priljubljeni in spoštovani g. učitelj Fr. Aichholzer se je preselil v St. Jakob v Rožu.

Za Sv. Vsarje. Janez Urank pd. Kauh 100 K; Meta Gregorič 2 K; Katra Hribnik 2 K; Jož. Urank pd. Kauhov 20 K; Marija Urank pd. Kauhova 20 K; Marija Urank pd. Petrej 20 K; Marija Wutte pd. Herej 30 K; Neža Wutte pd. Zaurinja 50 K; v cerkvi dne 9. 5. t. l. nabrani darovi 45 K 38 v. Galicija na Koroškem 15. 5. 1918.

Globasnica. Darovi za Sv. Višar in za spominsko cerkev v Celovcu. Za Sv. Višarje so darovali: Rozalija Greiner (Hudnikova mati) 20 K, Gradišnikova mati 10 K, za umrlega očeta 10 K, neimenovan 10 K, darovanje dne 9. 5. 1918 237 K; za spominsko cerkev v Celovcu 95 K.

Edino slovensko narodno trgovsko-obrtno podjetje

Hotel TRABESINGER

v Celovcu, velikovška cesta št. 5.

Podpisano vodstvo hotela Trabesinger se vljudno priporoča vsem velecezenjem slovenskim in slovanskim gostom-potnikom, ki prenočujejo ali za več časa ostanejo v Celovcu. V hotelu se dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni; nudi se izborna kuhinja in zajamčeno pristna in dobra vina iz Slovenskih goric. Na razpolago je tudi keg-ljišče poleg senčnatega vrta, po zimi toplo zakurjeno. V hotelu Trabesinger dobite vsak dan, posebno pa ob sredah zvečer, prijetno slovensko družbo. Slovenski potniki in rodoljubi, ustavljajte se samo v edini slovenski gostilni „Hotel Trabesinger“ v Celovcu, kjer boste vedno dobro postreženi.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

vodstvo hotela Trabesinger.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavica: K 10.000.000.

Rezervni zaklad: K 1.500.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.
Srečke na obroke,
promese k vsem žrebanjem.

Listnica upravištva.

Vse cenjene naročnike prosimo, naj nam pri preselitvah ali premestitvah naznanijo poleg novega naslova tudi stari naslov ter številko, ki je tiskana v zgornjem kotu naslovne pasice (nad imenom). To je zaradi tega važno, da ne bi pošiljali lista pomotoma na dva kraja, na nov in na star naslov.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.

Odgovorni urednik: **Otmár Mihálek**.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Telefon 179.

Kupim dobro harmonij. Naznanilo ohranjen tvrdke želim.
Fr. Grafenauer, p. Brdo pri Šmohorju, Koroško.

Mlinar

mladoleten, vojaščine prost, **išče službe** v kak umetni mlin, kjer je vedno dosti mletja, kakor tudi kmečko mletje, kje na Koroškem. Ponudbe se naslovijo direktno na gosp. **Jakob Godetz**, mlinar, Sv. Lovrenc nad Mariborom, Štajersko.

Prošnja.

Kdo izmed vojakov, vračajočih se iz Rusije, ve kaj povedati o **Jožefu Martič**, c. kr. dež. brambni pešpolk št. 4, Grenzschutzkompagnie 3, vojna pošta 48. Pisal je zadnjič iz Galicije dne 6. septembra 1914.

Pojasnila prosi **Valentin Martič**, Bilčovs, pošta Bistrica v Rožu.

Klavne konje

kupi po najvišjih cenah **Karl Schuschnig**, Celovec, Glangasse 2.

Prevzema tudi klanje v sili.

Dopisnica zadostuje.

Daj nam mir, Gospod!

Enoglasna pesem s harmonijem ali orglami. Partitura 35 h pri skladatelju A. Kosi, šolski ravnatelj, Središče, Štaj. (V znamkah!) Istotako se dobi pri njem „Nab. ljudske pesmi“ I. in II., znižana cena à 80 h.

Pridobivajte „Miru“ novih naročnikov!

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Izbrani spisi dr. Jožefa Vošnjaka

I. zvezek:

Troje angelskih češčenj.

Povest.

Cena: Mehko vez. 88 h, za družnike 66 h, po pošti franko 14 h več.

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Življenje svetnikov in svetnic božjih.

Spisala dr. J. Rogáč in M. Torkar.

Cena: Mehko vezana K 8'80, za družnike K 6'60, po pošti franko K 1'20 več. — V dva dela trdo vezana z usnjatim hrbtom K 15'—, za družnike K 11'30, po pošti franko K 1'20 več.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi **oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.**

Vsak trgovec naj čita!

Kdor je enkrat poskusil mojo barvo za obleko „International“

ta se je prepričal, da je edino ta barva pristna in zajamčeno dobra. Vsak se lahko osebno prepriča, kako jo vsi dosednji naročniki hvalijo. Vsak zavojček ima navodilo.

100 zavojčkov stane K 50'—,
500 zavojčkov po K 45'— za
100 zavojčkov, 1000 zavojčkov
po K 40'— za 100 zavojčkov.

Prosto poštnine. — Zahtevajte cenik drugih predmetov.

Se priporoča

Rudolf Cotič, Vrhnika.

V zalogi Družbe sv. Mohorja

v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Razlaganje cerkvenega leta (Slovenski Goffine).

Priredil msgr. Valentin Podgorc.

Mehko vezana K 4'40, za družnike K 3'30, po pošti K 1'— več. — Trdo vezana K 7'50, za družnike K 5'70, po pošti K 1'— več.

Vabilo.

Podružnica „Slovenske Straže“ za Velikovec in okolico

napravi na

lepo nedeljo, dne 2. junija 1918, popoldne ob pol 3. uri (po starem času) po blagoslovu v telovadnici „Narodne šole“ v Št. Rupertu pri Velikovcu

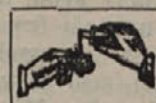
svoj

letni občni zbor.

Spored:

1. Pozdrav predsednika.
 2. Govor o pomenu „Slov. Straže“.
 3. Dr. Janez Ev. Krek, dobrotnik koroških Slovencev.
 4. Slučajni govori in nasveti.
 5. Volitev novega odbora in zastopnika za glavno skupščino.
 6. Pobiranje udnine.
- Med posameznimi govori petje narodnih pesmi, katero bo oskrbela Marijina družba v Št. Rupertu pri Velikovcu.
- K obilni udeležbi vabi vse zavedne Slovence in Slovenke
- odbor.**

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno porbarva. 1 steklenica s poštnino vred K 3'25.

Rydyol je rožnata pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2'45. — Povzete 45 h več. — Naslov za naročila:

Jan. Brolich, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Razglas.

Podpisano občinsko predstojništvo tem potom naznanja, da se **občinski lov občine Lipa nad Vrbo** v premeru 1308 ha, 2 a, 76 m²

v soboto, dne 1. junija 1918, ob 5. uri popoldne

potom prostovoljne dražbe da **v najem.**

Dražba se bo vršila v Lipi nad Vrbo (železniška postaja Lind-Sternberg) v gostilni gosp. Falleja.

Več se izve v občinskem uradu Lipa nad Vrbo, pošta Podravlje.

Županstvo Lipa nad Vrbo,

dne 15. majnika 1918.

Sittelkopf, župan.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.